

LUF

FEGL D'INFORMAZIUN

Fegl d'informaziun davart il luf, vischnaunca da Tujetsch

Cun quei ch'ins observa adina pli savens lufs en Surselva, lein nus informar cun quei fegl indigens e hosps davart in pèr fatgs en connex cun il luf.

En general

Lufs che creschan si e che vivan en cumpleta libertad ein da principi buca malsegirs. Malsegir sa ei vegnir, sch'ils lufs s'endisan vid il carstgaun e colligian sia preschientscha cun pavel. Per quei duess ins mai persequitar lufs – era buca lufs giuvens – per observar ni fotografar els. Lufs san reagir aggressivamein, sch'els ein malsauns (ravgia da tgauns) ni blessai, sch'els ein vegni disai da survegnir pavel ni sch'ins catscha els ellas stretgas.

Tgei carmala in luf en habitadis?

- tscherca da pavel
- animals da casa buca protegi sufficientamein (p.ex. gaglinas, cunegls)
- curdems animalics ni pavel d'animals accessibel
- animals selvadis (cavriel e tscharva)
- scursanizium tras il vitg (sco via directa tier la preda)
- marveglias

Reglas da cumpurtament visavi il luf

- Sche Vus entupeis in luf, stei ruasseivels e sefermei. Sch'il luf remarca che Vus haveis engartau el, seretrai ni scappa el per regla.
- Sch'il luf scappa buc immediat, fagei attents el sin Vus cun vusch detscharta.
- Empruei en negin cass da s'avischinar al luf, era buca per fotografar igl animal.
- Persequitei mai in luf.
- Teni Vies tgaun adina sut controlla persunala ni mettei el vid la tschenta.

Ulteriusas informaziuns specialisadas digl Uffeci da catscha e pesca dil cantun Grischun: www.wolf.gr.ch

Co savein nus tener naven il luf da territoris habitai?

Cun procurar ch'il luf hagi negin access allas fontaunas da pavel en territoris habitai. Ei valan las suandontas reglas:

- Tener il **rumien** sut clav, tochen ch'ins dismetta el (p.ex. en garascha). Buca deponer giuado sacs da miarda, sadialas da rumien ni semegliont.
- Dismetter **vanzadiras da cuschina** correctamein sin il cumpost. Segirar quel encunter selvaschina, q.v.d. serrar el cun in garter ni cun in uvierchel.
- Negin **littering**, q.v.d. era buca dismetter pintgas quantitads da vanzadiras egl uaul ni el territori da skis ni da viandar! (p.ex. cun far turas da bike, viandar, grillar, far picnic, campar, ir cun skis).
- **Scamond da pavlar selvaschina**, pia negins plazs da pavlar (fein, salata e semegliont) per selvaschina en curtins ni en vischinonza da habitadis, pertgei il luf suonda sia preda (cavriel e tscharva).
- **Buca pavlar giuado gats e tgauns**, era buc avon stallas da vaccas, da cavals ni da biestga manedla.
- Buca dismetter mundadiras sil lidimer.
- Proteger sufficientamein gaglinas, cunegls e biestga manedla.

Annunziei immediat ils suandonts cass al guardia-selvaschina (079 209 52 52)

- lufs en habitadis, en vischinonza da habitadis ni sin plazs publics
- lufs cun in cumputament singular ni ch'ei buca temeletgs
- animals da casa ni selvaschina scarpada
- cumputament anormal e nunpreviu dalla muntanera (animals da nez)
- tut las observaziuns ni ils fastitgs da lufs

Ils guardiaselvaschina professionals survigileschan sistematicamein e cun premura il cumputament e las dimoras dils lufs. Sche Vus haveis demandas, informescha il guardiaselvaschina responsabel bugen Vus.

Duront la fasa d'emprender dils lufs eis ei impurtont ch'ils lufs giuvens colligien buca la preschientscha dil carstgaun cun pavel.

Engraziel fetg per Vies sustegn!

Vischnaunca
Tujetsch

Amt für Jagd und Fischerei Graubünden
Uffizi da chatscha e pestga dal Grischun
Ufficio per la caccia e la pesca dei Grigioni